សង្ខេបសម្រាប់
គោលនយោបាយ
ឆ្នាំ២០២៣ លេខ០៦

ការបង្កើនលទ្ធភាពទទួលបាន សេវាថែទាំកុមារតូចដែលមានគុណភាពល្អ និងតម្លៃសមរម្យនៅកម្ពុជា៖ យន្តការឈ្នះ-ឈ្នះ សម្រាប់កុមារតូច និងស្ត្រីកម្ពុជា

តើហេតុអ្វីបានជាការថែទាំកុមារតូចមានសារៈសំខាន់?

កុមារគ្រប់រូបមានសិទ្ធ ក្នុងការទទួលបានការថែទាំដែលមានគុណភាព។ ការវិនិយោគលើការថែទាំកុមារតូច ទាំងពីសំណាក់រដ្ឋាភិបាល និងវិស័យឯកជន ត្រូវបានទទួលស្គាល់ជាសាកលថា វាជាមូលដ្ឋានគ្រឹះក្នុងការអភិវឌ្ឍមូលធនមនុស្ស និងកំណើនសេដ្ឋកិច្ច។ ដោយឡែក ធនាគារពិភពលោកបានកំណត់មូលធនមនុស្សជាបីផ្នែកធំៗគឺ៖ ចំណេះដឹង ជំនាញ និងសុខភាព (The World Bank Group, 2020)។ រយៈពេលបីឆ្នាំដំបូងនៃជីវិតរបស់កុមារ គឺជាដំណាក់កាលសំខាន់ក្នុងការលូតលាស់ខួរក្បាល និងសុខភាពរយៈពេលវែងរបស់ពួកគេ។ ដូច្នេះហើយ ការទទួលបាននូវការថែទាំដែលមានគុណភាពល្អ សេវាសុខភាព និងកម្មវិធីអប់រំទាំងនៅក្នុងផ្ទះ និងក្រៅផ្ទះ ក៏ដូចជាអាហារូបត្ថម្ភគ្រប់គ្រាន់ ពិតជាមានអត្ថប្រយោជន៍សម្រាប់កុមារតូចទូទាំងសាកលលោក។ ហើយការណ៍ដែលកុមារមិនអាចទទួលបាននូវការថែទាំដែលមានគុណភាពល្អបាន អាចបង្កឱ្យមានបញ្ហាគន្លឹះពីរធំៗគឺ៖ កង្វះអាហារូបត្ថម្ភ និងការចូលរួមតិចតួចរបស់ស្ត្រីនៅក្នុងទីផ្សារការងារ។

កង្វះអាហារូបត្ថម្ភ គឺជាបន្ទុកដល់សេដ្ឋកិច្ចប្រទេស៖ កង្វះអាហារូបត្ថម្ភសម្រាប់កុមារ អាចបង្កឱ្យមានហានិភ័យដល់ជីវិត ព្រមទាំងភាពយឺតយ៉ាវ ក្នុងការលូតលាស់ខួរក្បាល និងកម្សោយជំនាញចលនារបស់កុមារ (World Vision 2018; Sethi et al. n.d.; Cavagnari et al. 2023)។ ជម្ងឺកុមារក្រិសក្រិនសម្រាប់កុមារក្រោមអាយុប្រាំឆ្នាំនៅតែមានអត្រាខ្ពស់ ដោយកុមារម្នាក់នៅក្នុងចំណោមកុមារ ៥នាក់ មានជំងឺនេះ បើតាមតួលេខនៅក្នុងឆ្នាំ២០២១។ ក្រៅពីភាពក្រីក្រ ការផ្ដល់អាហារដល់កុមារតូចដោយមិនត្រឹមត្រូវ ដោយសារតែកង្វះចំណេះដឹងទៅលើអាហារូបត្ថម្ភ និងការថែទាំនិងអភិវឌ្ឍន៍កុមារតូចក៏ជះឥទ្ធិពលទៅលើកង្វះអាហារូបត្ថម្ភសម្រាប់កុមារតូចផងដែរ។

ការចូលរួមតិចក្នុងទីផ្សារការងារ៖ នៅពេលដែលកុមារមិនអាចទទួលបាននូវសេវាថែទាំកុមារដែលមានគុណភាព វាក៏បានកម្រិតនូវលទ្ធភាពរបស់ស្ត្រី ក្នុងការចូលក្នុងកម្លាំងពលកម្មផងដែរ។ ដោយសារការថែទាំកុមារតូច គឺត្រូវបានគេយល់ឃើញថា វាជាបន្ទុករបស់ស្ត្រី ជាពិសេសស្ត្រីជាម្ដាយ។ ដោយមូលហេតុនេះ មានស្ត្រីជាច្រើនដែលមិនបានចូលរួមក្នុងកម្លាំងពលកម្ម ខណៈដែលស្ត្រីជាម្ដាយខ្លះទៀត ត្រូវបោះបង់ការងាររបស់ពួកគេក្រោយពេលសម្រាលកូន ហើយពួកគេមិនអាចត្រឡប់ទៅធ្វើការងារវិញបាន។ ស្ត្រីជាម្ដាយម្នាក់ដែលបានបោះបង់ការងារ ក្រោយពេលដែលទុកកូនតូចរបស់គាត់ ឱ្យម្ដាយ

រៀបរៀងដោយ ជ្រា សែសុគន្ធីដេត អ្នកស្រាវជ្រាវ មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវគោលនយោបាយកសិកម្ម និងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ នៃវិទ្យាស្ថាន CDRI។
សូមយោងអត្ថបទនេះថា៖ Chrea Sesokunthideth. 2023. *Improving Access to Quality and Affordable Childcare Services: A win-win for Cambodian Children and Women.* Policy Brief 2023 No. 06. Phnom Penh: CDRI.

សង្ខេបគោលនយោបាយនេះ ផ្អែកលើរបាយការណ៍គោលនយោបាយរបស់ CDRI ស្ដីពីការផ្គត់ផ្គង់ និងតម្រូវការសម្រាប់សេវាថែទាំកុមារដែលអាចដំណើរការបាន និងតម្លៃសមរម្យនៅកម្ពុជា។

មើលថៃជំនួសមួយរយៈពេល បាននិយាយថា "នៅពេលដែលម្ដាយខ្ញុំមើលថៅ គាត់តែងតែឱ្យកូនខ្ញុំញ៉ាំតាមតែចិត្តរបស់វា។ ហើយកូនខ្ញុំក៏ឈឺ អស់រយៈពេលជិតពីរអាទិត្យក្នុងមួយខែ ដោយសារតែការញ៉ាំចំណីអាហារដែលមិនជួយដល់សុខភាព។ ដូច្នេះហើយ ទើបខ្ញុំសម្រេចចិត្តឈប់ពីការងារ មកលើថៃកូនតូចរបស់ខ្ញុំពេញម៉ោងតែម្ដង"។ ម៉្យាងទៀត នៅពេលដែលស្ត្រីជាម្ដាយសម្រេចចិត្តថានឹងទៅធ្វើការងារ ពួកគេតែងជ្រើសយកការងារដែលពេលវេលា អាចមានភាពបត់បែនបាន ដែលការងារនោះភាគច្រើន គឺស្ថិតនៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ ឬការរកស៊ីផ្ទាល់ខ្លួន ដែលវាមានផលប៉ះពាល់ដល់ចំណូលរបស់ពួកគាត់ផងដែរ។ លើសពីនេះទៅទៀត ម្ដាយដែលកំពុងធ្វើការងារក៏ត្រូវទុកកូនតូចឱ្យនៅជាមួយជីដូនជីតា ឬអ្នកដទៃផ្សេងទៀត ដោយផ្ដល់ការប៉ះប៉ូវជាទឹកប្រាក់ ឬវត្ថុផ្សេងៗ សម្រាប់ការជួយមើលកូនរបស់ពួកគេ (Chhin, 2022; UN Women, 2020)។

ការផ្គត់ផ្គង់ សេវាថៃទាំកុមារផ្លូវការនៅកម្ពុជា នៅមានកម្រិតនៅឡើយ៖ សេវាថៃទាំកុមារតូចឯកជនមានចំនួនតិចតួច ហើយមានតម្លៃខ្ពស់សម្រាប់គ្រួសារមួយភាគធំ ជាពិសេសគ្រួសារដែលមានចំណូលទាប។ បច្ចុប្បន្ននេះ មានគ្រួសារមួយភាគតូចប៉ុណ្ណោះ ដែលអាចប្រើប្រាស់សេវាថៃទាំកុមារផ្លូវការបាន ដោយសារតែនៅមានកង្វះខាតច្រើនទាំងនៅក្នុងផ្នែកផ្គត់ផ្គង់ និងតម្រូវការការថៃទាំកុមារតូច។ សេវាថៃទាំកុមារតូចក៏មានកម្រិតតិចតួច ជាពិសេសនៅតំបន់ជនបទ។ ដោយឡែកបើទោះជាមានសេវាថៃទាំកុមារតូចក៏ដោយ ក៏សេវាទាំងនេះមានតម្លៃខ្ពស់ ហើយស្តង់ដារគុណភាពហាក់មិនឆ្លើយតបទៅនឹងការរំពឹងទុករបស់ឪពុកម្ដាយនៅឡើយទេ។ ម៉្យាងទៀត កង្វះការយល់ដឹងអំពី អត្ថប្រយោជន៍នៃសេវាថៃទាំកុមារតូចផ្លូវការ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍកុមារតូច និងការបន្តកើតមាននូវផ្នត់គំនិតសង្គមជុំវិញការថៃទាំកូនតូច និងការធ្វើការងាររបស់ស្ត្រី បានធ្វើឱ្យមានល្បឿននៃការប្រើប្រាស់សេវាថៃទាំកុមារ នៅមានកម្រិតផងដែរ។

ស្តង់ដារការថៃទាំកុមារ នៅតែជាក្តីព្រួយបារម្ភមួយ៖ យោងតាមការសិក្សាស្តីពីការផ្គត់ផ្គង់ និងតម្រូវការនៃភាពងាយស្រួល និងលទ្ធភាពទទួលយកបាននូវសេវាថៃទាំកុមារនៅកម្ពុជា[1] បានបង្ហាញថា ម្ដាយជាច្រើនបានបង្ហាញអំពី ការព្រួយបារម្ភពីផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានរបស់អ្នកថៃទាំ ដែលមិនមានវិជ្ជាជីវៈទៅលើការលូតលាស់ និងសុខុមាលភាពរបស់កុមារ។ នេះជាភ័ស្តុតាងមួយនាំឱ្យមានកង្វះអាហារូបត្ថម្ភ កង្វះការចូលរួមក្នុងសង្គម បញ្ហាសុខភាពនិងសុវត្ថិភាព។ ម្ដាយទាំងនេះរំពឹងថា អ្នកថៃទាំកុមារនឹងមានការយកចិត្តទុកដាក់ ក្នុងការមើលថៃ ប្រើប្រាស់ភាសាសមរម្យជាមួយកុមារ និងមានទំនាក់ទំនងល្អជាមួយនឹងមាតាបិតារបស់កុមារ។ ពួកគាត់ក៏រំពឹងផងដែរ ទៅលើចំណុចមួយចំនួនទៀតដូចជា៖ សមាមាត្រផលធៀបរវាងចំនួនអ្នកថៃទាំកុមារ និងចំនួនកុមារតូច ការផ្ដល់ចំណីអាហារ និងអាហារសម្រន់ដែលល្អចំពោះសុខភាព ការផ្ដល់នូវសុវត្ថិភាព ការផ្ដល់សេវា

១ របាយការណ៍ស្រាវជ្រាវ៖ ការផ្គត់ផ្គង់ និងតម្រូវការសេវាថៃទាំកុមារដែលអាចដំណើរការបាន និងតម្លៃសមរម្យនៅកម្ពុជា ឆ្នាំ២០២៣

1 Research report: Supply of and demand for accessible and affordable childcare services in Cambodia 2023

ថែទាំសុខភាព កន្លែងក្មេងលេង និងឧបករណ៍ក្មេងលេង កន្លែងសម្រាប់កុមារគេង និងកម្មវិធីថែទាំ/សិក្សាល្អៗ (ឧទាហរណ៍ ការបង្រៀនភាសា ការអប់រំអាកប្បកិរិយា និងការផ្តល់ការកម្សាន្ត)។ ដោយឡែក អ្នកថែទាំដែលជាម្តាយ ឬជីដូន/ជីតាភាគច្រើន តែងតែអនុញ្ញាតឱ្យកុមារតូច មើលទូរស័ព្ទដៃ (smartphones) ជាពិសេសនៅពេលដែលកុមារមានអាយុចាប់ពីមួយឆ្នាំឡើងទៅ ទោះបីជាពួកគាត់បានដឹងអំពីផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានពីការធ្វើបែបនេះក៏ដោយ។

ស្ត្រីមានបំណងចង់ធ្វើការងារ៖ ការសិក្សាមួយបានបង្ហាញថា អត្រាចូលរួមក្នុងកម្លាំងពលកម្មរបស់ស្ត្រី មានរហូតទៅដល់ ៨០% ដែលជាអត្រាមួយខ្ពស់ នៅក្នុងតំបន់អាស៊ីខាងកើត និងប៉ាស៊ីហ្វិក (Gavalyugova et al., 2019)។ ស្ត្រីជាម្តាយ ទាំងដែលកំពុងមានការងារធ្វើ និងមិនមានការងារធ្វើ មានបំណងចង់មានការងារធ្វើ ឬត្រឡប់ទៅធ្វើការងារវិញ ហើយម្តាយទាំងនេះក៏មានចំណាប់អារម្មណ៍ខ្ពស់ ក្នុងការប្រើប្រាស់សេវាថែទាំកុមារតូចដែលងាយស្រួលក្នុងការប្រើប្រាស់ មានតម្លៃសមរម្យ និងអាចជឿទុកចិត្តបាន។

កម្លាំងពលកម្មស្ត្រី ជួយដល់សេដ្ឋកិច្ចជាតិ៖ សេវាថែទាំកុមារតូចដែលមានគុណភាពល្អ និងងាយស្រួលក្នុងការប្រើប្រាស់ អាចជួយជម្រុញការចូលរួមទៅក្នុងការងាររបស់ស្ត្រី ព្រមទាំងកាត់បន្ថយការអវត្តមានពីការងារ និងបង្កើនផលិតភាពរបស់ពួកគេផងដែរ ខណៈពេលដែលកុមារក៏ទទួលបានការអភិវឌ្ឍពេញលេញ។ អត្ថប្រយោជន៍ទាំងនេះ ក៏ជម្រុញដល់ការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ក្នុងរយៈពេលវែងផងដែរ។

គម្លាតនៅក្នុងគោលនយោបាយ ការវិនិយោគ និងតម្រូវការរបស់និយោជក។

ប្រទេសកម្ពុជាមានឯកសារ ឬបទដ្ឋានគតិយុត្តិមួយចំនួនដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការថែទាំកុមារតូចដូចជា ច្បាប់រដ្ឋធម្មនុញ្ញ ច្បាប់ស្តីពីការអប់រំ និងច្បាប់ស្តីពីការងារ។ ប៉ុន្តែ តម្រូវការសេវាថែទាំកុមារនេះ មិនត្រូវបានឆ្លើយតបដោយពេញលេញនៅឡើយ។ ដោយសារតែកង្វះខាត អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំកុមារតូចដែលងាយស្រួលក្នុងការប្រើប្រាស់ និងមានតម្លៃសមរម្យ និងការវិនិយោគរបស់រដ្ឋនៅមានកម្រិតនៅឡើយ។ មួយវិញទៀត ទារកដ្ឋាន នៅមិនទាន់បានបំពាក់ឧបករណ៍សម្ភារគ្រប់គ្រាន់នៅឡើយ។ ស្រដៀងគ្នានេះដែរ ទោះបីជាមាត្រា១៨៦ នៃច្បាប់ស្តីពីការងារបានចែងថា និយោជកដែលមានបុគ្គលិកជាស្ត្រីចាប់ពី ១០០នាក់ឡើង ត្រូវបង្កើតទារកដ្ឋាននៅក្នុងកន្លែងការងារ ឬទទួលខុសត្រូវដោយបង់ថ្លៃសេវាថែទាំកុមារតូច ដល់បុគ្គលិកស្ត្រីដែលមានកូនតូចអាយុចាប់ពី ១៨ ទៅ ៣៦ខែ។ ប៉ុន្តែ ការអនុវត្តនៅមិនទាន់បានរឹតបន្តឹងនៅឡើយទេ។

ក្រៅពីនេះ ក៏នៅមានកង្វះខាតសេចក្តីណែនាំក្នុងការបង្កើតទារកដ្ឋានដែលងាយស្រួលក្នុងការប្រើប្រាស់ និងមានគុណភាពល្អ ក៏ដូចជាកម្រិតតម្លៃដែលនិយោជកត្រូវបង់ សម្រាប់សេវាថែទាំកុមារតូចរបស់បុគ្គលិកខ្លួនផងដែរ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ ខណៈដែលម្តាយទទួលបាននូវ ការសម្រាកលំហែមាតុភាពរយៈពេលតែបីខែក្រោយសម្រាល ស្ត្រីដែលមានកូនតូចអាយុពី ៣ ទៅ ១៨ខែ ត្រូវបង្ខំចិត្តឈប់ពីការងារដើម្បីមើលថែកូនតូច។

តម្រូវការថែទាំកុមារកំពុងតែកើនឡើង៖ ស្ត្រីជួបប្រទះនូវរបាំងដែលរារាំងពួកគាត់ មិនឱ្យចូលរួមក្នុងទីផ្សារការងារ ឬឱកាសក្នុងការរកចំណូលផ្សេងៗបាន។ តែការចូលរួមរបស់ស្ត្រីមានសារៈសំខាន់ សម្រាប់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាទាំងបច្ចុប្បន្ន និងនាពេលអនាគត។ ដូច្នេះ សេវាថែទាំកុមារតូចដែលងាយស្រួលប្រើប្រាស់ មានតម្លៃសមរម្យ និងមានគុណភាពល្អ គឺជាគន្លឹះសំខាន់ក្នុងការសម្រេចបាននូវគោលដៅនេះ។

អនុក្រឹត្យស្តីពីការថែទាំកុមារ៖ ក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ទៅលើការអភិវឌ្ឍកុមារ និងការចូលរួមផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចរបស់ស្ត្រី អនុក្រឹត្យជាក់លាក់ស្តីពីការថែទាំកុមារតូចសម្រាប់កុមារដែលមានអាយុចាប់ពី ៣ខែ ទៅដល់ ៣ឆ្នាំ គួរត្រូវបានបង្កើតឡើង និងអនុម័ត។ អនុក្រឹត្យ

វិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាល និង ស្រាវជ្រាវដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា

☞ អគារលេខ ៥៦ ផ្លូវ ៣១៥ ទួលគោក
✉ ប្រអប់សំបុត្រលេខ ៦២២ ភ្នំពេញ កម្ពុជា
☎ (៨៥៥-២៣) ៨៨១-៧០១, ៨៨១-៩១៦, ៨៨៣-៦០៣, ០១២ ៨៦៧ ២៧៨
អ៊ីមែល៖ cdri@cdri.org.kh
គេហទំព័រ៖ http://www.cdri.org.kh

ស្តីពីការថែទាំកុមារតូច គួរតែត្រូវមានការបំពេញចន្លោះប្រហោងផ្នែកគោលនយោបាយ និងហិរញ្ញប្បទាន ដើម្បីធានាបាននូវការអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា ហើយគ្មាននរណាម្នាក់ត្រូវបានមើលរំលងឡើយ។ អនុក្រឹត្យត្រូវតែផ្តល់នូវការណែនាំទៅដល់រដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និយោជក អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំកុមារតូច និងសហគមន៍ ដោយកំណត់យ៉ាងច្បាស់នូវតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវរួមរបស់ពួកគេទៅលើការបង្កើត និងការវិនិយោគទៅលើសេវាថែទាំកុមារតូច។

ការវិនិយោគ និងនិរន្តរភាព៖ ដោយភ្ជាប់ជាមួយគោលនយោបាយក្នុងការថែទាំកុមារ ការវិនិយោគពីវិស័យរដ្ឋ គឺជាគន្លឹះនៃការបង្កើតឱ្យមានសេវាថែទាំកុមារតូច ដែលមានភាពងាយស្រួលក្នុងការប្រើប្រាស់ មានតម្លៃសមរម្យ គុណភាពល្អ និងមាននិរន្តរភាព។ និយោជកត្រូវតែអនុលោមទៅតាមច្បាប់។ តម្លៃក៏ជាបញ្ហាសំខាន់ សម្រាប់សេវាថែទាំកុមារតូចដែលមានភាពងាយស្រួលក្នុងការប្រើប្រាស់ និងនិរន្តរភាពនៃសេវា ហើយវាត្រូវតែអនុវត្តដោយស្មើភាពគ្នា សម្រាប់ការប្រើប្រាស់ ដើម្បីធានានូវការប្រើប្រាស់សេវាថែទាំកុមារតូច ប្រកបដោយបរិយាបន្នទូទាំងប្រទេស។

ការយល់ដឹងជាសាធារណៈអំពីការថែទាំកុមារតូច៖ ការយល់ដឹងជាសាធារណៈក្នុងចំណោមឪពុកម្តាយ ជីដូនជីតា និងសមាជិកគ្រួសារផ្សេងទៀត មានសារៈសំខាន់ណាស់។ វិធីសាស្ត្រជាច្រើន ត្រូវបានទាមទារ ដើម្បីធានាការយល់ដឹងរបស់សាធារណជនអំពី សារៈសំខាន់នៃការថែទាំកុមារប្រកបដោយគុណភាពសម្រាប់កុមារដែលមានអាយុពី ៣ខែ ដល់ ៣ឆ្នាំ។ នេះរាប់បញ្ចូលទាំងការរៀនពីវ័យកុមារភាព ជំនាញសង្គម និងអន្តរបុគ្គល ជំនាញវិភាគ អាហារូបត្ថម្ភ និងការត្រួតពិនិត្យសុខភាពកុមារ។

សេវាថែទាំកុមារផ្អែកលើតម្រូវការ និងមានតម្លៃសមរម្យ៖ មិនមានអ្វីមួយ ដែលអាចបំពេញគ្រប់តម្រូវការទាំងអស់ឡើយ។ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវសូមណែនាំឱ្យមានគំរូ ឬម៉ូឌែលសេវាថែទាំកុមារតូចខុសៗគ្នាសម្រាប់កុមារ និងឪពុកម្តាយផ្សេងៗគ្នា។ វាមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការធានាថា សេវាថែទាំកុមារ គឺផ្អែកលើតម្រូវការ និងមានតម្លៃសមរម្យសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា។

ការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យការថែទាំកុមារតូច និងការធ្វើអធិការកិច្ច៖ បង្កើតប្រព័ន្ធទិន្នន័យថែទាំកុមារតូច ដោយការកត់ត្រានូវស្ថិតិនៃអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំកុមារ ការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម និងការចុះឈ្មោះកុមារ ដើម្បីជួយដល់ការកែលម្អសេវាថែទាំកុមារនៅកម្ពុជា។ ទិន្នន័យថែទាំកុមារ មានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់ក្នុងការជូនដំណឹងដល់រដ្ឋាភិបាល និយោជក ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងឪពុកម្តាយអំពីការវិនិយោគ និងការទទួលផលត្រឡប់មកវិញពីការថែទាំកុមារ។

ឯកសារយោង

Cavagnari, Brian M., Darío Javier Guerrero-Vaca, Tannia Valeria Carpio-Arias, Samuel Duran-Aguero, Andrés Fernando Vinueza-Veloz, María Paulina Robalino-Valdivieso, Yadira Alejandra Morejón-Terán, and María Fernanda Vinueza-Veloz. "The double burden of malnutrition and gross motor development in infants: A cross-sectional study." *Clinical Nutrition* (2023).

Chhin, M. 2022. *Senior Citizens Take on Larger Childcare Role for Grandkids.* Phnom Penh Post, Cambodia https://www.phnompenhpost.com/national-post-depth/senior-citizens-take-larger-child-care-role-grandkids (accessed: 09.02.2024)

Gavalyugova, Dimitria, and Wendy Cunningham. *"Gender analysis of the Cambodian labor market."* (2020)

Sethi, Pranshul, Aradhana Prajapati, Tejesvi Mishra, Tanu Chaudhary, and Sumit Kumar. "Effects of Malnutrition on Brain Development." In *Nutrition and Psychiatric Disorders*, pp. 75-88. Singapore: Springer Nature Singapore, 2022

Women, U. N., *"Unlocking the lockdown: The gendered effects of COVID-19 on achieving the SDGS in Asia and the Pacific."* Retrieved on May 7 (2020): 2021.

World Vision International 2018. *Malnutrition Ending in Cambodia Is Possible.* 2018 Cambodia Policy Brief on Nutrition. https://www.wvi.org/cambodia/publication/ending-malnutrition-cambodia-possible